

Ferð að Fossá við Ólafsvík.

23.- 25.júní 1947.

H.B. Lindvik, dr. Sigurður Þórarinnsson, jarðfræðingur og S. Rist lögðu af stað frá Reykjavík kl. 11,00 þann 23. júní áleiðis til Ólafsvíkur á bifreiðinni R-5205. Komið var til Ólafsvíkur kl. 21 sama dag. Ekið var heim til Jónasar, oddvita hreppsins, og haldið til hjá honum meðan dvalið var í Ólafsvík.

Þá um kvöldið var gengið til Fossár, staður undir væntanlegt stöðvarhús athugaður, sömuleiðis leiðslu- og stíflustæði.

Kl.9 næsta morgun (24. júní) var haldið að upptökum Fossár til að fá greint vatnsvæði hennar. Fossá á upptök sín í undirhlíðum Snæfellsjökuls, kemur þar fram úr uppsprettulindum, en hvergi undan snjófönnum (á þessum tíma árs). Hún er því bergvatnsá og nær aðalvatnsmagni sínu á tiltölulega stuttu svæði. Af þessu má álykta að rennsli hennar sé stöðugt þ.e.a.s. flóð ekki mikil né vatnspurð, hvorki í þurrkum eða frostum. Þar sem afrennsli Snæfellsjökuls að NNA rennur neðan jarðar frá sjálfum jöklunum er ekki auðvelt að sjá, hvort það fær framrás heldur í Fossá eða Hólmkelsá, sem er vestar eða hvernig það skiptist milli ána. Þetta atriði vísast til skýrslu jarðfræðingsins.

Kl.17,00-23,30 var unnið að vatnsrennslismælingum og mælingum á væntanlegri stíflu.

Vatnsmagn mælt.

Vatnshæðamælir (efri vhm) er við vestri bakka árinna hjá fyrirhuguðu stíflustæði fyrir ofan fossinn Rjúkanda. Þessi mælir

sýndi álestur II,5, þegar vatnsmagn var mælt 15 m ofan við stíflu-
stæðið. Annar vatnshæðamælir (neðri vhm) er við eystri bakka
árinnar niður við veg, þá mælir sýndi þá 0,25.

Um 50 m ofan við stíflustæðið kemur kvísl í Fossá og er hún
nefnd hér vestri kvíslin. Hún á upptök sín undir Gerðubergi ofan-
verðu að vestan, vatnaskil hennar og Hólmkelsár liggja saman.
Vatnsmagn hennar var mælt ca. 10 metrum ofan við þann stað er hún
sameinaðist Fossá.

Um vatnshæðamæla.

Efri vatnshæðamælirinn er slæmur, þarf að endurnýjast. Hann
nær stutt niður, er í straum, vatnið rennur skáhalt inn á hann
með nokkrum öldugangi, svo að erfitt er að lesa á hann og má ætla
að álestur verði nokkuð individuel.

Efri vhm hefur ekki verið nivelleret við fastmerki og var það
gert nú. F.M.5 er fastmerki á steini vestan árinnar við stíflu-
stæðið.

Toppur (XX) efri vhm er 272,5 cm undir F.M.5

Neðri endi (0) " " " 365,5 " " "

Veður var þurrt, bjart og heitt og hafði verið þannig nokkra
daga áður en mælingin var gerð.

Lagt var af stað frá Ólafsvík 25. júní kl.9,00, og komið til
Reykjavíkur kl.19,00.

Reykjavík, 27. júní 1947

